

MAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Uuest ametliku kontrolli määrusest tulenevad muudatused – mõju toidukäitlejatele

Allan Aleksašin
Maia Radin
Maaeluministeerium
29.10.2019; 30.10.2019 ja 01.11.2019

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2017/625

- määrusega kehtestatakse ametliku kontrolli korraldamise ühtne raamistik, mis kehtib kogu toidutarneahelas.
- **Eesmärk:** selgem, lihtsam ja tõhusam regulatsioon
- määrus jõustus 15. märts 2017
- kohaldatakse alates **14.detsember 2019**

Ettevõtja kohustused

Ettevõtjad peavad:

- andma juurdepääsu
 - dokumentidele ja muule asjakohasele teabele
 - loomadele või kaubale
 - teabehaldussüsteemidele
 - seadmetele, transpordivahenditele, valdustele

- abistama ja tegema koostööd pädeva asutuse töötajatega

Konfidentsiaalsus

Pädevad asutused võivad avaldada või teha muul viisil üldsusele kättesaadavaks teabe üksikute ettevõtjate suhtes kohaldatud kontrolli tulemuste kohta eeldusel, et

-ettevõtjal on enne teabe avaldamist või kättesaadavaks tegemist olnud võimalus esitada märkusi teabe kohta

-avaldatud või kättesaadavaks tehtud teabes võetakse arvesse ettevõtja märkusi või avaldatakse koos nendega

Ametliku kontrolli määrusest tulenevad muudatused

- Toiduseadus (ToiduS)
- Söödaseadus (SöS)
- Veterinaarkorralduse seadus (VetKS)
- Loomatauditõrje seadus (LTTS)
- Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordiseadus (LKVetJS)

Teine ekspertarvamus

- Ettevõtjal on õigus teisele ekspertarvamusele omal kulul. Teisest ekspertarvamusel tuleneva vaidluse korral pädeva asutuse ja ettevõtja vahel võib ettevõtja taotleda omal kulul algse analüüsi dokumentide läbivaatamist ja vajadusel täiendava analüüsi tegemist teises ametlikus laboris.

Piiripunktide määramine

- **Muudatus:** Euroopa Komisjon hindab kõikide piiripunktide nõuetekohasust. Õigusaktides on täpsustatud piiripunktide määramise korda.

Ette teavitamine kaubasaadetest

-kauplemisel

- **Muudatus:** loomade või loomsete saaduste kavandatavast saabumisest ei ole vaja eelnevalt teavitada.

-EL-i saabumisel

- **Muudatus:** loomadest ja kaupadest teavitatakse Veterinaar- ja Toiduametit vähemalt üks tööpäev ette

Ametliku kontrolliga seotud tasude muudatustest

- Kontrollimääruse põhimõtted:
 - Piisavad rahalised vahendid järelevalve tagamiseks
 - Lõivud ja tasud, et vähendada ametliku kontrolli süsteemi sõltuvust avaliku sektori rahalistest vahenditest
 - Kuludesse arvestatakse **asjaomased** ametlikust kontrollist **tulenevad kulud**

Tulenevalt komponentide lisandumisest tunnitasu tõuseb aga arvestamise meetodika muutub täpsemaks!

[Link: Määrus 625/2017 \(kulukomponendid on art 81\)](#)

Kuludesse arvestatakse **asjaomased** ametlikust kontrollist **tulenevad kulud**:

a) ametliku kontrolliga seotud töötajate, sealhulgas abi- ja haldustöötajate palgad, sotsiaalkindlustus-, pensioni- ja kindlustuskulud;

b) rajatiste ja seadmete kulud, sealhulgas hooldus- ja kindlustuskulud ja muud seotud kulud;

c) kulumaterjalide ja töövahendite kulud;

d) teenuste kulud, mille volitatud isikud nõuavad pädevalt asutuselt sisse neile delegeeritud ametliku kontrolli eest;

e) punktis a osutatud töötajate koolituskulud, v.a pädeva asutuse poolt töölevõtmiseks vajaliku kvalifikatsiooni omandamise kulud;

f) punktis a osutatud töötajate reisikulud ja reisimisega seotud elamiskulud;

g) proovivõtmise ning laboratoorsete uuringute ja diagnoosimise kulud, mida ametlikud laborid nõuavad sisse nimetatud ülesannete täitmise eest.

• Kohustuslik tasu:

- Euroopa Liidus ühtlustatud kogustepõhine tasu loomsete saaduste ja loomade kontrollimise eest, Kontrollimääruses toodud summades.
- Lisaks on kohustuslik koguda tasu/lõivu söödaettevõtte tegevusloa andmise eest – määr liikmesriigi otsustada.

• Siseriiklikud tasud/lõivud:

- Hetkel kehtib toidujärelevalves ja teatud veterinaarjärelevalve puhul tunnitasu - tasu suurus selgub pärast järelevalvetoimingu tegemist ning maksta tuleb vaid juhul, kui toiminguid tehti ehk kontrollimas käidi.
- mitteloosse sööda kontrolli eest riigilõiv – tasutakse olenevalt tegevusalast kas vastavalt käideldud kogustele kvartaalselt või fikseeritud summas jooksva aasta eest ette.

Toidu- ja veterinaarjärelevalve tunnitasu uuendused 2020

- Lisanduvad laborianalüüside kulud tõstavad oluliselt tasumäära. Uutel alustel arvestatud määraks toidu puhul pakutud **24** eurot tund ja veterinaarjärelevalves **15** eurot tund.
- Täpsem määr selgub igal aastal vahetult enne tunnitasu kehtestamist, tunnitasu suurus põhineb eelmise kalendriaasta tegelikel kuludel.
- Toidu- ja veterinaarjärelevalve tunnitasu laekumise edasine prognoos on umbes **986 000** eurot aastas, millest omakorda ligikaudu 375 000 moodustavad laborikulud.

Söödajärelevalve rahastamise muudatused 2020

- Järelevalve rahastamine viiakse ühtsetele alustele. 100% mitteloosse sööda kontrolli enam piiril ei toimu, riskipõhiselt tehtava järelevalve eest on otstarbekam koguda tunnitasu.
- Kehtiv ametlike kontrollide tegemise eest tasutav **riigilõiv asendatakse tunnipõhise järelevalvetasuga**.
- Kalkulatsioonide põhjal on pakutud uueks tunnitasu määraks **33 eurot** tund.
- Enamik ettevõtteid peavad maksma vähem kui riigilõivu puhul. Nt madala riskiga ettevõtte puhul on uus keskmine kulu kolme aasta lõikes umbes kolm korda madalam kui seni, kui tuli maksta igal aastal 64 eurot riigilõivu (66€ vs 192€).

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!

Allan Aleksašin
Toiduohutuse osakonna nõunik
allan.aleksasin@agri.ee
625 6277